

POSICIONAMENT CIUTADÀ (LXIV)

LES ARRELS DE PERTINENÇA DINS UNA SOCIETAT GLOBALITZADA

Sempre resulta interessant esbrinar quin és el sentiment de pertinença dels ciutadans amb un determinat territori; en el nostre cas, les Illes Balears. Quaderns Gadeso aprofundeix en aquesta qüestió en uns temps de crisi com els que estam patint, i amb gran part de l'actualitat centrada en, per una banda, la necessària revisió de l'estat de les autonomies, i, per una altra, en el debat sobre les fronteres europees emmarcat dins una societat globalitzada. Així doncs, al llarg d'aquest número s'analitzaran aspectes la identificació amb les organitzacions que conforme l'entramat institucional, a més del sentiment de pertinença, el denominat insularisme i les preferències dels illencs a l'hora d'organitzar territorialment l'estat espanyol (dins la dicotomia centralisme-autonomisme).

Vivim a un món complex dins una societat de dia en dia més globalitzada. La qüestió és com gaudir dels beneficis de la globalització sense perdre les nostres arrels de proximitat i les nostres referències personals.

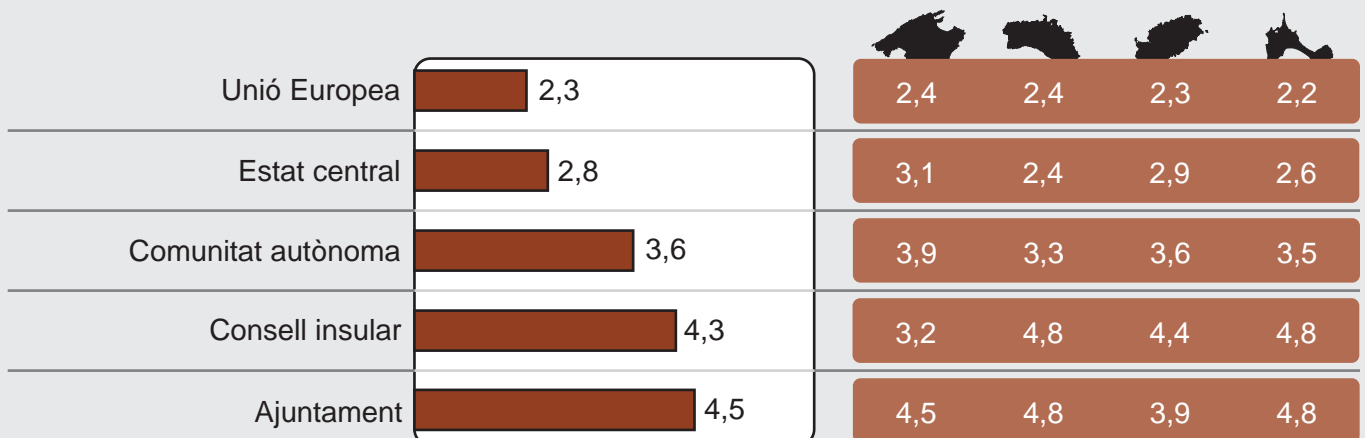
A la taula 1, per primera vegada, qüestionem la identificació respecte a les organitzacions que articulen la nostra realitat política, econòmica i personal. Com es pot comprovar, la màxima identificació, com és lògic, és amb el municipi, per la seva proximitat (4,5/5). En segon lloc se situen els Consells insulars (4,3/5), fet molt significatiu per la nostra característica plurinsular i també pel règim dels Consells. Com es pot veure la màxima identificació amb aquests es dona a Menorca (4,8/5) i a Formentera (4,8/5).

El cas de la comunitat autònoma (3,6/5) rep una molt baixa identificació. També és molt significatiu el baix sentiment d'identificació amb l'Estat central (2,8/5). Aquesta dada no inclou, només, els ciutadans/ciutadanes d'ideologies properes al sobiranisme. Totes aquestes dades, relativament "desconcertants", s'analitzaran de manera més detallada a les pròximes pàgines.

La identificació amb la Unió europea és ínfima (2,3/5), malgrat que les seves institucions condicionen les polítiques nacionals, autonòmiques i locals. La ciutadania concep la UE com un gran monstre burocràtic sense cap mena de control democràtic. Aquesta constatació serà objecte d'anàlisi en un número especial d'aquesta revista.

TAULA 1

AMB QUINA INSTITUCIÓ US SENTIU MÉS IDENTIFICATS? 1=menys identificat, 5=més identificat

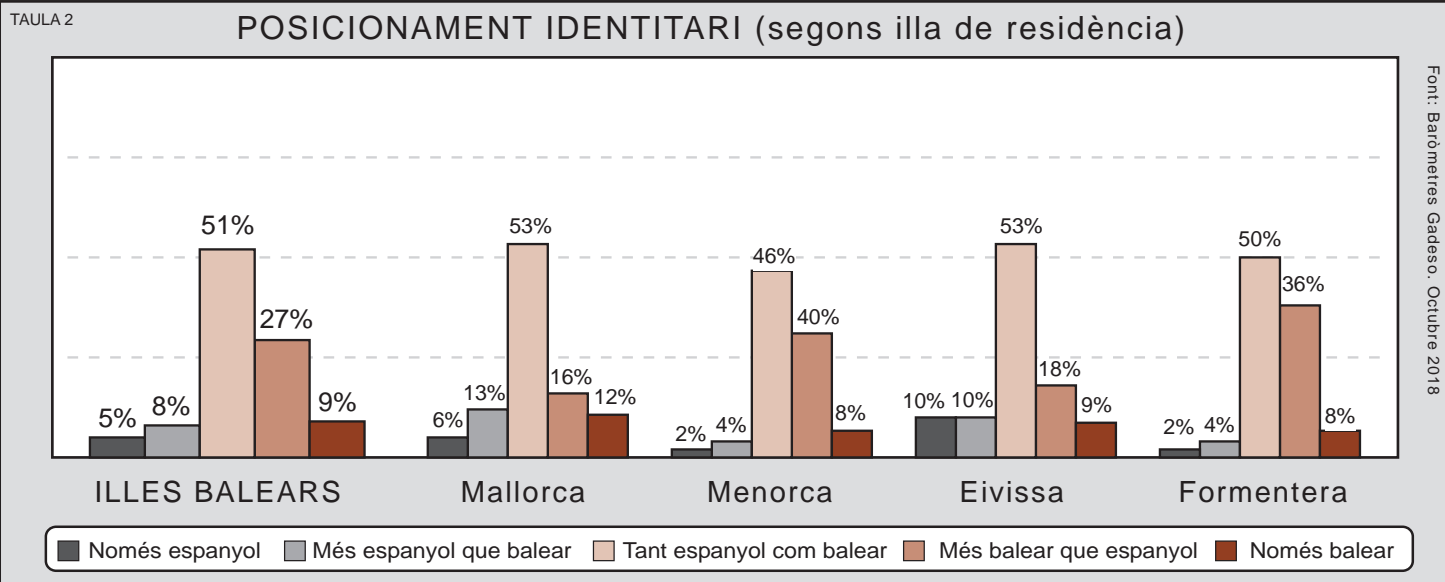

Font: Baròmetres Gadeso. Octubre 2018

Mostra: 400 entrevistes. Margé d'error màxim pel conjunt de la mostra: +/- 5,5%, amb un nivell de confiança del 95,5%. Treball de camp: octubre 2018.

ELS ILLENCS I LA PERTINENÇA

A continuació es mostren els resultats del posicionament identitari dels ciutadans de la nostra comunitat. Com és habitual en les investigacions de Gadeso, estan desglossats per illes. A més, hem considerat d'interès analitzar-los també en funció dels partits amb representació al Parlament de les Illes Balears. No oblidem que el sentiment de pertinença pot influir de manera significativa a l'hora de percebre la realitat social i d'optar per una o una altra alternativa política.

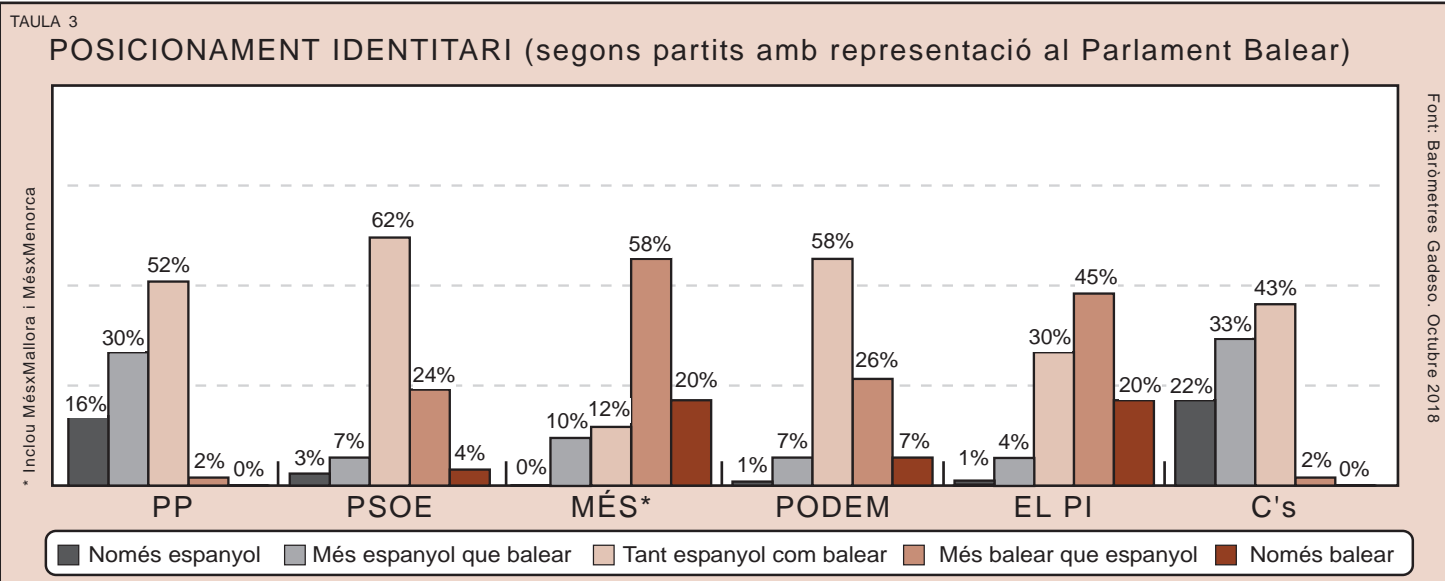
El percentatge dels que se senten tan espanyols com de Balears és majoritari i similar a totes les illes, i se situa al voltant de la meitat de la població. El 27% se senten més balears que espanyols, especialment els menorquins (40%). Un 9% se sent només balear, sobretot a Mallorca (12%). El 8% declara sentir-se més espanyol que balear, sent Mallorca on aquest percentatge és més alt (13%). Finalment, els que es senten només espanyols suposen el 6% del total, sent Eivissa on aquesta opció pren més força (10%).

o més espanyols que balears (30%), percentatge superior al de l'anterior investigació, mentre que en general els votants nacionalistes i regionalistes se senten, com sembla indicar la lògica, més balears que espanyols o només balears, 58% i 20% respectivament en el cas dels afins a MÉS i 45% i 20% entre els simpatitzants d'El Pi.

Dins els votants de partits d'esquerra d'àmbit estatal, com el PSOE o Podem, són clara majoria els que se senten tant espanyols com balears (62% i 58%, respectivament).

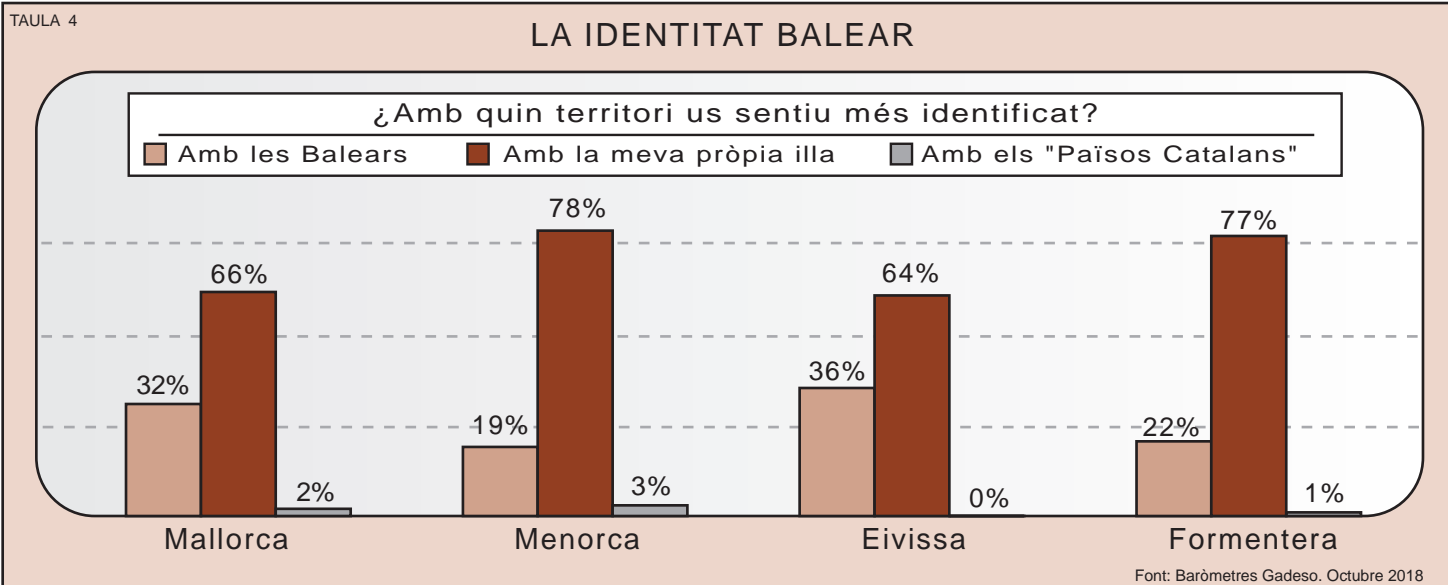
En qualsevol cas, els resultats més interessants sorgeixen quan aplicam el filtre "afinitat amb els partits que componen l'arc parlamentari balear". Com es pot veure a la taula número 3, entre els afins al PP hi trobem un elevat percentatge que se senten només espanyols (16%)

Un percentatge molt significatiu dels enquestats que combreguen amb Ciutadans se situen en l'ala més "espanyolista" de l'espectre (22% només espanyols i 33% més espanyols que balears), amb percentatges superiors, fins i tot als del PP.

EXISTEIX LA IDENTITAT BALEAR?

Com hem dit abans, el sentiment de pertinença a un territori, sigui més espanyol o més de la comunitat autònoma on resideix, és una de les preguntes típiques del CIS (que nosaltres hem analitzat amb més profunditat a la pàgina 3). No obstant això, la configuració territorial de les illes ens obliga a anar més enllà i esbrinar si existeix una "identitat balear" comuna o, en canvi, les persones se senten més identificades amb la seva pròpia illa de residència.

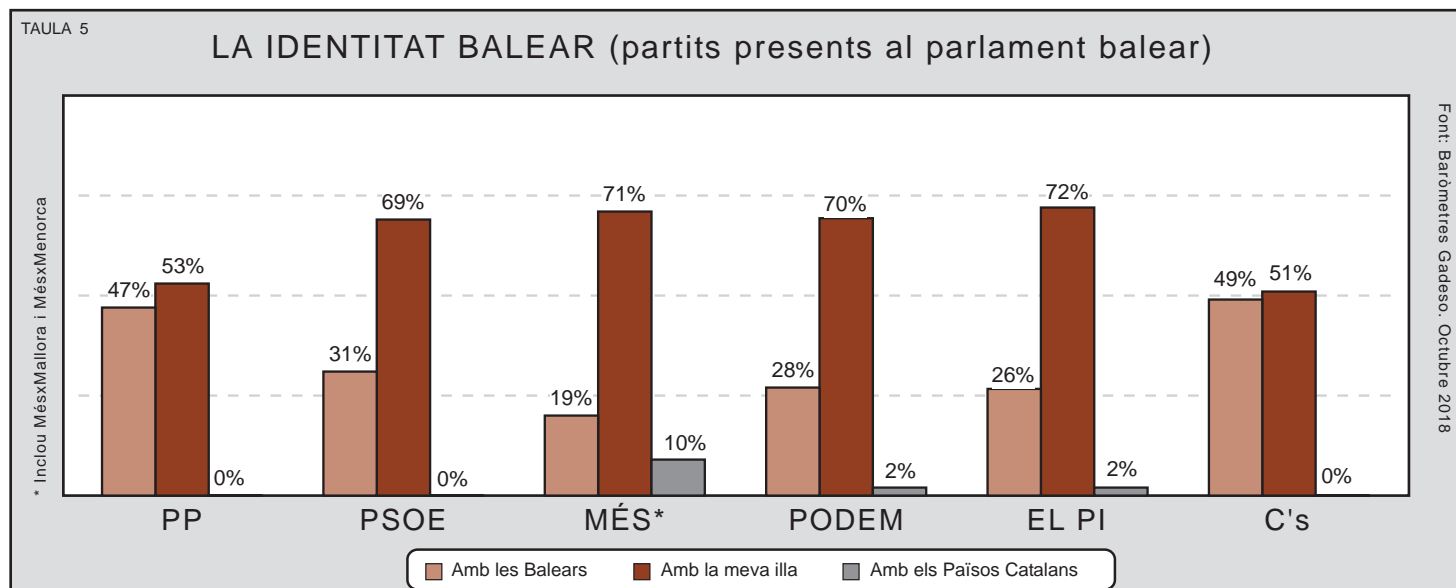

Les dades de la taula número 4 pareixen deixar clar que una majoria de ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat se sent més identificada amb la seva pròpia illa que amb les Balears. Aquest sentiment ha estat i continua sent més intens a Formentera i, especialment, a Menorca. En qualsevol cas, val a dir que totes les illes presenten percentatges rellevants, sobretot Menorca, dels que s'identifiquen més amb el seu territori més proper que amb les Illes Balears. Els que aposten per l'ens "Països Catalans", es mantenen iguals que el 2015, sent una clara minoria.

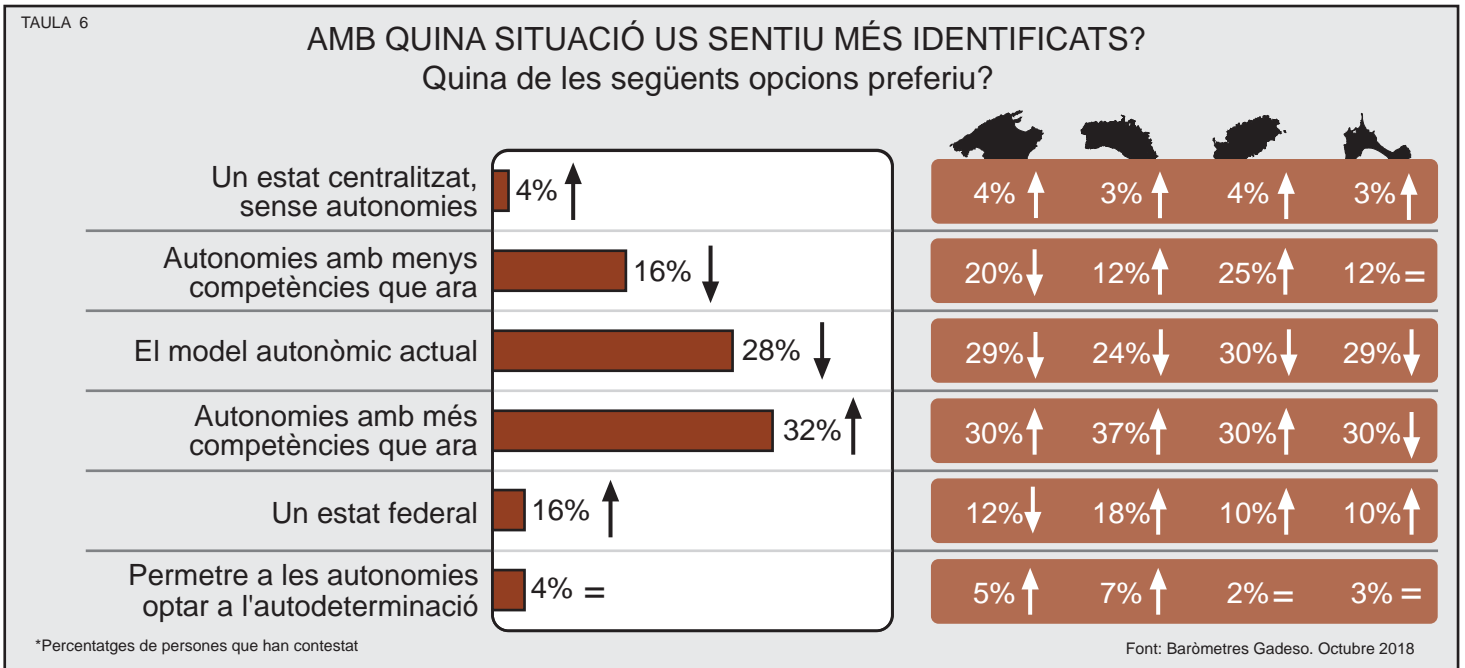
Aquest posicionament identitari de la població balear s'ha de tenir en compte en tots els plantejaments i debats autonòmics: atorgar més o menys competències als Consells, contemplar la viabilitat de què el Govern perdi

paulatinament força executiva, etc. En definitiva, hauria de significar el reconeixement d'una realitat plurinsular dins el context comú i divers que és la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

També hem volgut analitzar aquesta "identitat balear" a través del filtre d'afinitat amb els partits presents al parlament balear. Els simpatitzants de tots els partits, en especial els de Més, Podem, PSOE i el PI s'identifiquen de manera més significativa amb la pròpia illa que amb la comunitat autònoma, percentatge que es redueix en el cas dels de Ciutadans i del PP es decanten amb més intensitat per les Illes Balears. La identificació amb el concepte Països Catalans es manté gairebé igual amb més força entre els afins a Més.

POSICIONAMENT DELS ILLENCES

Segons la Constitució Espanyola, l'estat s'articula territorialment en municipis, províncies i comunitats autònomes, que gaudiran d'autonomia per a la gestió dels interessos respectius (article 137). Al llarg d'aquests anys s'ha desenvolupat i modificat els distints estatuts, però l'objectiu d'agrupar dins aquests texts les diferents sensibilitats existents no sempre s'assoleix.

Pel que fa a les Illes Balears, i com es pot veure a la taula anterior, una majoria de la població aposta pel manteniment de les autonomies però amb més autogovern (32%). Val a dir que aquest percentatge ha experimentat un significatiu increment de 7 punts respecte de l'anterior investigació (QG Nº 283 de setembre de 2015). Per illes Menorca és la que més favorable es mostra a aquesta opció. D'altra banda també augmenten, tot i que de manera lleugera les persones que advoquen per

un estat centralitzat sense autonomies (4%), sent Mallorca i Eivissa on aquesta modalitat és més alta. També s'ha incrementat el percentatge de persones que aposten per un estat federal (16%) sent Menorca, amb un 18% del total d'enquestats, l'illa on més força té aquesta alternativa.

Per contra, el model actual (28%) ha experimentat una important retallada, d'aproximadament 10 punts percentuals, en el nombre de persones que li donen suport, especialment a Menorca on el percentatge s'ha reduït un 15% respecte del 2015. L'illa en la qual el percentatge ha minvat menys és Mallorca, amb una reducció del 7%.

Finalment, el 16% dels enquestats creu que és necessari retallar les competències autonòmiques, aspecte que s'ha reduït lleugerament (-4%) en relació al 2015.

El teu ca té la necessitat

Tu tens el deure

Sigues Responsable

Respecta façanes i mobiliari urbà, utilitza els picicans i recull les caques del teu ca

